

Egy anyavállalat által elkövetett uniós versenyjogi jogsértés károsultja ezen anyavállalat leányvállalatától igényelheti az e jogsértésből eredő károk megtérítését

Ehhez azt kell bizonyítania, hogy a két társaság a jogsértés időpontjában gazdasági egységet alkotott

1997 és 1999 között a Sumal SL két tehergépjárművet szerzett be a Mercedes Benz Trucks España SL-től (MBTE), amely a Daimler csoport egyik leányvállalata, és amely csoport anyavállalata a Daimler AG.

2016. július 19-i határozatával¹ az Európai Bizottság megállapította, hogy a Daimler AG megsértette a kartelleket tiltó uniós jogszabályokat² azáltal, hogy 1997 januárja és 2011 januárja között megállapodásokat kötött tizennégy másik európai tehergépjármű-gyártóval az Európai Gazdasági Térségen (EGT) belül a tehergépjárművek árának rögzítése és bruttó árának emelése tárgyában.

E határozatot követően a Sumal kártérítési keresetet indított az MBTE ellen, és 22 204,35 euró összeg megfizetését kérte az e kartellből eredő károk címén. A Sumal keresetét azonban a Juzgado de lo Mercantil n° 07 de Barcelona (barcelonai 7. sz. kereskedelmi bíróság, Spanyolország) elutasította azzal az indokkal, hogy az MBTE-t nem érintette a Bizottság határozata.

A Sumal ezen ítélettel szemben fellebbezést terjesztett az **Audiencia Provincial de Barcelona** (barcelonai tartományi bíróság) elé. Ebben az összefüggésben e bíróság **azt kérdezi, hogy indítható-e a leányvállalat ellen kártérítési kereset, és ha igen, milyen feltételek mellett, azt követően, hogy a Bizottság az anyavállalatának versenyellenes magatartását megállapító határozatot hozott.** Így e bíróság úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és e kérdést előzetes döntéshozatal céljából a Bíróság elé terjeszti.

A nagytanácsban hozott ítéletében a **Bíróság pontosítja azokat a feltételeket, amelyek mellett a Bizottság által szankcionált társaság versenyellenes magatartásának sértettjei a nemzeti bíróságok előtt indított kártérítési keresetek keretében jogosultak a szankcionált társaság olyan leányvállalatainak polgári jogi felelősségének megállapítását kérni, amelyekre nem vonatkozik a Bizottság határozata.**

A Bíróság álláspontja

Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint **bármely személy kérheti az EUMSZ 101. cikk alapján tiltott kartellben vagy magatartásokban részt vevő „vállalkozásoktól” az e versenyellenes magatartások által okozott kár megtérítését.** Még ha az ilyen kártérítési kereseteket a nemzeti bíróságok előtt is nyújtották be, az okozott kár megtérítésére köteles jogalany meghatározását közvetlenül szabályozza az uniós jog.

¹ Az [EUMSZ] 101. cikk és az EGT Megállapodás 53. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásra vonatkozó (AT.39824 – Tehergépjárművek ügy) C(2016) 4673 final határozat, amelyről 2017. április 6-án összefoglalást tettek közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (HL 2017. C 108., 6. o.).

² Az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke.

Tekintettel arra, hogy ezek a kártérítési keresetek szerves részét képezik az uniós versenyszabályok végrehajtására vonatkozó rendszernek, csakúgy, mint e szabályok hatóságok általi végrehajtása, a „vállalkozás” EUMSZ 101. cikk értelmében vett fogalmának nem lehet eltérő tartalma azon kontextusban, amikor a Bizottság bírságot szab ki a „vállalkozásokkal” szemben (*public enforcement*), valamint azon kontextusban, amikor e „vállalkozásokkal” szemben a nemzeti bíróságok előtt kártérítési kereseteket indítanak (*private enforcement*).

Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 101. cikk értelmében vett „vállalkozás” fogalma magában foglal minden gazdasági tevékenységet folytató jogalanyt, függetlenül annak jogállásától és finanszírozási módjától, és ennél fogva gazdasági egységet jelent, még akkor is, ha jogi szempontból ez utóbbi több természetes vagy jogi személyből áll.

Amennyiben megállapítást nyer, hogy egy ilyen gazdasági egységhez tartozó társaság megsértette az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését, és így az a „vállalkozás”, amelynek részét képezi, e rendelkezésbe ütköző jogsértést követett el, a „vállalkozás” fogalma, és azon keresztül a „gazdasági egység” fogalma *ipso iure* egyetemleges felelősséget keletkeztet azon jogalanyok között, amelyek a jogsértés elkövetésének időpontjában gazdasági egységet alkotnak.

E tekintetben a Bíróság ezenkívül rámutat arra, hogy az EUMSZ 101. cikkben használt „vállalkozás” fogalma funkcionális fogalom, így az azt alkotó gazdasági egységet a szóban forgó megállapodás tárgya szempontjából kell meghatározni.

Ily módon, amennyiben valamely anyavállalat vonatkozásában megállapítást nyert az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésébe ütköző jogsértés fennállása, e jogsértés károsultjának lehetősége van arra, hogy ezen anyavállalat leányvállalatának polgári jogi felelősségének megállapítását kérje, azzal a feltétellel, hogy a károsult bizonyítja, hogy egyrészt tekintettel az e két jogi személy között fennálló gazdasági, szervezeti és jogi kapcsolatokra, másrészt pedig e leányvállalat gazdasági tevékenysége és azon jogsértés tárgya közötti konkrét kapcsolat fennállására, amelyért az anyavállalatot felelősségre vonták, az említett leányvállalat az anyavállalatával gazdasági egységet alkotott.

Ebből következik, hogy olyan körülmények között, mint amelyekről az alapügyben szó van, ahhoz, hogy a Sumal kártérítési keresetet indíthasson az MBTE-vel mint a Daimler AG leányvállalatával szemben, főszabály szerint bizonyítania kell, hogy a Daimler AG által kötött versenyellenes megállapodás ugyanazokra a termékekre vonatkozik, mint amelyeket az MBTE forgalmaz. Ezáltal a Sumal bizonyítaná, hogy pontosan ez az a gazdasági egység, amelyhez az MBTE az anyavállalatával együtt tartozik, és amely a Bizottság által az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése alapján megállapított jogsértést elkövető vállalkozást képezi.

Mindazonáltal az ilyen kártérítési kereset keretében, amelyet azon anyavállalat leányvállalatával szemben indítottak, amely esetében megállapítást nyert az EUMSZ 101. cikk megsértése, a leányvállalatnak az érintett nemzeti bíróság előtt rendelkeznie kell a védelemhez való joga hatékony gyakorlásához szükséges valamennyi eszközzel, különösen abból a célból, hogy vitathassa, hogy ugyanahhoz a vállalkozáshoz tartozik, mint az anyavállalata.

Mindemellett, ha a kártérítési kereset – mint a jelen ügyben is – az alperes leányvállalat anyavállalatának címzett határozatban az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésébe ütköző jogsértés Bizottság általi megállapításán alapul, e leányvállalat nem vitathatja a nemzeti bíróság előtt a Bizottság által ily módon megállapított jogsértés fennállását. Az 1/2003 rendelet³ 16. cikke (1) bekezdésének megfelelően ugyanis a nemzeti bíróságok nem hozhatnak a Bizottság által elfogadott határozattal ellentétes határozatot.

---

³ Az [EUMSZ 101. cikkben] és [az EUMSZ 102. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.).

Ezzel szemben, ha a Bizottság az EUMSZ 101. cikk alapján hozott határozatban az anyavállalat esetében semmilyen jogsértő magatartást nem állapított meg, a leányvállalat természetesen nemcsak azt vitathatja, hogy ugyanazon „vállalkozáshoz” tartozik, mint az anyavállalata, hanem az utóbbi terhére rótt jogsértés fennállását is.

E tekintetben a Bíróság ezenkívül pontosítja, hogy az érintett nemzeti bíróság azon lehetősége, hogy megállapítsa a leányvállalatnak az okozott károkért való esetleges felelősségét, nem zárható ki pusztán amiatt, hogy a Bizottság adott esetben nem hozott határozatot, vagy hogy azon határozat, amelyben megállapította a jogsértést, nem szabott ki e társasággal szemben közigazgatási szankciót.

Ennélfogva az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésével ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely kizárólag abban az esetben írja elő azt a lehetőséget, hogy egy társaság magatartásáért való felelősség betudható egy másik társaságnak, ha a második társaság irányítja az elsőt.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499